

FOLK OG LAND

NR. 12 — 10. ARGANG

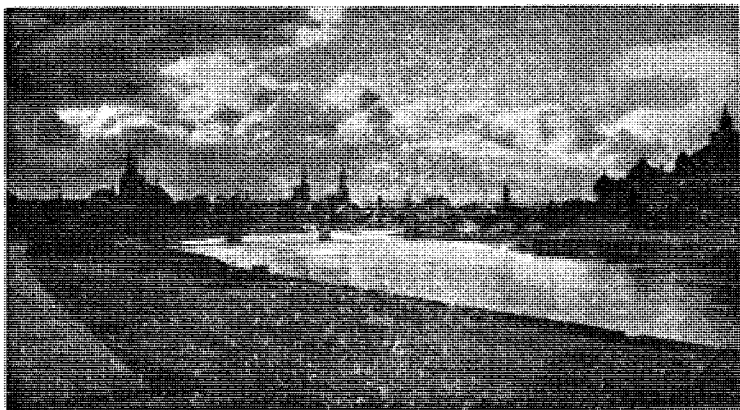
LØRDAG 25. MARS 1961

LØSSALG 75 ØRE

Fru Aso Storaeter
Mjørdalen 21 B

DRESDENS DØD

Verdens uhyggeligste krigsforbrytelse

Det er en grufull krigsforbrytelse som man forsøker å tie ihjel under den fortsatte ville jakt på krigsforbrytere og det er utsettelsen av en av Europas vakreste byer Dresden. Deutsche Soldaten-Zeitung minner påny om dette grufulle massemord for 16 år siden med et utdrag av Axel Rodenbergers bok «Der Tod von Dresden»:

Hva er døden under fall- øksen? — Intet! — Man blir bundet fast. Et trykk på knappen og øksen suser ned, og det er slutt. For en herlig, for en lett død. Eller vilde en skarpretter komme på den tanke å stanse øksen like over nakken på delinkventen — slik at han allerede kunde merke luftrykket — og gjen- ta denne lek et dusin ganger? Men hva skal slike tanker være til? Bare de som lå 30 minutter i bomberegner fra det første angrep på Dresden vil kunne forstå det.

I denne kjeller satt det også noen fra Carlowitzstrasse 40. Da bombene falt, suste et slikt monstrum på 500 kg

gjennom samtlige etasjer og ned i kjelleren, knuste noen mennesker og ble liggende der. Blindgjenger!

Menneskene styrtet opp. De mistet forstanden fullstendig ved å se på denne uhyggelige svartgrå koloss.

Asfalten brente. Ildstrømmen kastet dem tilbake. De som kom styrtende etter dem skjøv dem ut. Så stod mennesker i lys lue.

Foran dem døden og bak dem døden. Hvem spurte i et slikt øyeblikk om det var en bombe med tidstenning eller en blindgjenger? De følte bare ett: hvislingen av fall- øksen!

Rett overfor ble et huskvar- tal med fire eta- sjers murhus revet istykker av bom- ber. I en eneste kjeller i Carlo- witzgate, hjørnet av Tischersstrasse, ble 92 mennesker malt til deig.

Og de modige overlevende, som var kommet seg vekk over brennende asfalt, gjen- nom flammer, dek- ket av brannsår, mens de fleste fremdeles presset seg sammen i kjel- lerne, satt sam- mentrengt i en luftbeskyttelses- kjeller i Müller- Berset-Strasse. En siste sirene hylte - det betød nye an- grep, det betød nok

engang død eller liv. En si- rene hylte - det var en ny varsling av falløksen!

Å, Dante! Udødelige dikter av en «Guddommelig kome- die», dikter av «Helvefer- den». Hva hadde ikke du kunnet lære her. For det 20. århundres teknikk, for de nye menneskeødeleggelses- metoder vilde du skamfull ha tilhyllet ditt ansikt!

Disse mennesker, som alle- rede var død mange ganger, hadde intet menneskelig ved seg lenger. De skrek av døds- angst. De raste i protest mot noe uavvendelig. Hysteriske skrik, monotone bønner, høy bønnfallelse til Gud. Forban- nelser mot dette uuttalelige som kalte seg Gud. De kastet seg til jorden, beskyttet ho- dene med de nakne hender, krampaktig, fortvilet som om de med det kunde holde til- bake tennene av stål eller beskytte hode og legeme mot bombenes jernstykker.

Og over dem, høyt oppe i den nattemørke himmel tryk- ket bombeflyenes besetninger på håndtakene som åpnet for bombene og sendte deres dø- delige last ned over mennes- kene.

Dresdens skjebne er uten sammenligning. Uten sam- menligning gjennom makten av det første angrep med en massering av fly uten side- stykke. Uten sammenligning også på grunn av det annet angrep, som begynte knappe tre timer senere, kl. 1,20.

Ildstormen ved det første angrep antente en brann som

(Forts. side 7)

Flandern rører på seg igjen

Av Robert van Russelberg, Gent

Flamlenderne hadde ialt omtrent 40 000 frivillige på østfronten. Disse er fra SS-Legion Flandern.

Etter annen verdenskrig så det ut som om den flamske bevegelse skulle være helt ut- radert. «Belgiere» tok ubønnhørlig hevn over de flamlendere som hadde sam- arbeidet med Tyskland. Nesten alle Flanderns ledere ble dømt til døden. Gjennom den belgiske presse gikk det en be- gynnende jubel, for — slik fo- rekom det de frankofile kret- ser — nå stod det vel ikke lenger noe i veien for den en- delige utforming av den «belgiske nasjon».

«Vi har klart det», skrev et blad i Brussel, «den flam- ske fare er bannlyst for all- tid». — Slik så det vel ut. Det selvbevisste Flandern var slaktet ned, vansmektet i fengsler eller levet i landsfor- visning. Hvor skulle det da hente kraft til videre å tros- se skjebnen gjennom det knusende slag? Det var neppe å regne med en gjenoppvåk-

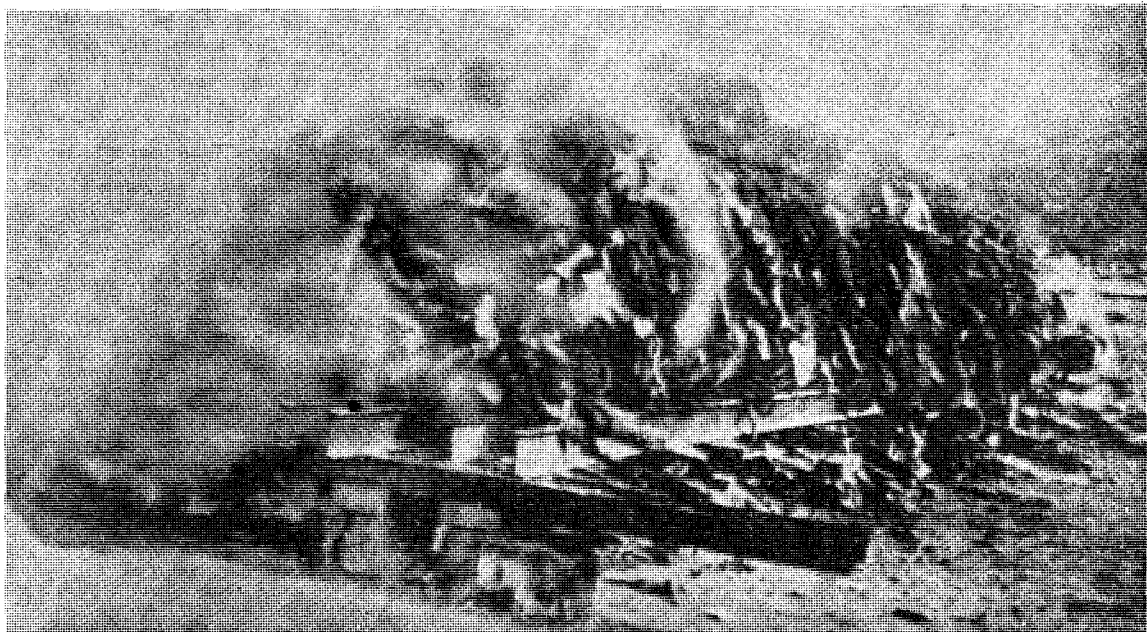
ning av dette forrædte folk.

Men det er en gammel sannhet: Flanderns sjel er udødelig. En nesten 2000-årig historie bevitner dette. Alle- rede ofte før var Flandern blitt «begravet», for etterpå som hjulpet av Gud, igjen å oppstå av tilintetgjørelsen.

Det mektige Frankrike har måttet erfare dette til egen skade, og også i Belgia gikk og går det ikke anderledes. Etter første verdenskrig ble Flanderns ledelse like desi- mert av en umenneskelig hevngjort, fordi flamlenderne fulgte blodets røst og hadde stått ved Tysklands side. Fol- kebevisstheten reiste seg imid- lertid påny. Denne gang varte det imidlertid lenger enn den- gang før det flamske folk igjen samlet seg, fordi den så «humane» belgiske justis et- ter 1944—45 arbeidet enda mere «konsekvent» og grun- (Forts. s. 7)

De nestallerte gjorde en rik høst blant flyktningene

Dag og natt i ukevis ble det brent lik i Dresden etter bombeoverfallet på flyktningebyen.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE**Willy Brandt og Arbeiderpartiet**

Det må være uhyre ubehagelig ikke å ville kjennes ved sin fortid. Og dette gjelder naturligvis både enkeltpersoner og partier. Det gjelder både en Willy Brandt, og det gjelder det norske Arbeiderpartiet.

I sin meget røde fortid før verdenskrigen, trykket Arbeiderpartiet — det som så iherdig «bygget på marxismen» — den bortrømte, likeledes mere enn halvbrødt, Herbert Frahm til sitt store moderbryst. Han hørte jo til den gjeng av oppviglere og samfunnsstyrtere som forberedte den annen verdenskrig og det forrederi mot Europa som utleverte oss til det røde Sovjetsamveldet og det gylne USA. Og slike folk var velkomne i Norge.

Som importert leiesoldat i Arbeiderpartiets marxistiske hær, gjorde den omdøpte Herbert Frahm sin skyldighet og mere enn det. Han slet for føden og for tilliten. Han hisset iherdig mot det nye Tyskland, han meldte seg som frivillig i den røde hær som herjet og myrdet i Spania, og da prøvelsens time kom, grep han etter hva konversasjonsleksika kan berette, til våpen i norsk uniform mot sine tyske landsmenn — alle de som ikke hadde kunnet sikre seg ved flukt, og vi hadde nær sagt landssvik.

Alt dette var storveies i 1945 da den store forbrødring mellom Østens røde og Vestens temmelig gule fant sted. Ingen følte trang til å skjule sine fordums bedrifter, heller ikke Willy Brandt og hans norske venner og beskyttere. Derfor ble de da også omhyggelig nedtegnet i bøker, på det at alle kunne glede seg over den internasjonale patriot Willy Brandt, som steg opp av asken til tyskeren Herbert Frahm.

Men så lysende så utsiktene i hjemlandet ut da Willy Brandt iført norsk uniform var med på å «erobre» det gamle fedreland, at han påny foretok et hamskifte. Nå skulle han «redde» det fedreland han i det siste decennium hadde bekjempet. Og nå var det dessuten gylne tider for slike folk under de allierte seiersmakters vinger. Slik ble da Willy Brandt borgermester i Vest-Berlin, hvor han til å begynne med tok opp sin gamle og velprøvede folkefrontspolitikk. Helt til han — i likhet med en rekke norske generaler — oppdaget at tiden var løpet fra ham. Det var ikke populært lenger med røde sympatier, og så fikk vi da et nytt rolleskifte. Vi fikk se Arbeiderpartiets protesje Willy Brandt som Vestens trofaste og urokkelige venn i kampen mot de røde fiender. Så vidt drev han det, at han idag er nominert som sosialdemokratens kanslerkandidat!

Men menneskene er onde. Begynner ikke noen formasjelige å trekke frem kanslerkandidatens plettede fortid, iallfall sett fra et tysk synspunkt! Og denne avsløring av fortiden rammer ikke bare Brandt selv, men også hans norske venner og beskyttere og meningsfeller i Arbeiderpartiet. Derfor de ville hyl i Arbeiderbladet, og de noe mere avblekede i de såkalte «opposisjonsavisere».

Vi forstår Arbeiderbladet, og vi føler med det i denne tunge stund. Det kan ikke være hyggelig å møte den fortid en har sviktet så totalt. For Willy Brandts fortid er også Arbeiderpartiets. Og det kan ikke være så helt enkelt å bortforklare de bokførte Brandtske fortidsminnesmerker.

Hjelp til det røde herjende og myrdende Spania er ikke så overvettets populært lenger, heller ikke dette å flykte fra sitt fedreland i nødens stund — selvom Brandt kan påberope seg mange norske eksempler. Den Brandtske folkefrontpolitikk er vel heller ikke god salgsvare idag, selvom Løvlien i de siste dage, oppmuntret av den orientalske opposisjon innen Arbeiderpartiet, slår på de Léon Blumske strenger igjen.

**Administrasjonsrådet
laget ammunisjon
til tyskerne**

Det later pussig nok til at også administrasjonsrådet, hvis handlinger jo er blitt godtatt som akseptable sett fra et «god nordmann»-synspunkt, mente at krigen opphørte med kapitulasjonen 10. juni 1940, og at det etter dette tidspunkt såvisst ikke vek tilbake for å hjelpe tyskerne i deres krigsanstrengelser. For hvorledes skal en ellers forstå disse ord av oberstløytnant Haakon Finne i boken om 50-årsstudentene utgitt i 1949:

«Pr. 15. september 1926 ble jeg ansatt som direktør for Kongsberg Våbenfabrikk og forlot 1. oktober min stilling som disponent og teknisk leder av Norsk Aluminiumsindustri fabriker i Holmestrand (Høyangfabrikkene). Ved våpen fabrikkens virket jeg — med avbrudd i krigsårene — til 12. oktober 1946.

Våpenfabrikken ble i disse årene utvidet ved nyanlegg og ved økt produksjon. Arbeidsstyrken steg fra ca. 350 1. juli 1926 til ca. 700 1. juli 1939. Våpenfabrikken avviste alle bestillinger fra tyskerne inntil juli 1940, da det kom ordre fra vedkommende norske departement om at fabrikkens skulle gjøre ferdig for tysk regning et antall 40 mm. luftvernkanoner som før krigen var satt i arbeid for det norske forsvar. Da nedla de 4 ved fabrikkens ansatte faste offiserer

Folk og Land

Påskeaften kommer det som vanlig intet nummer av Folk og Land. Neste nummer kommer lørdag 8. april.

Og aller verst er vel dette med den Brandtske landssvik. For har ikke Arbeiderpartiet engasjert seg i og tatt ansvaret for en politikk som lot dømme et betydelig mindretall av politiske motstandere som «landssvikere», fordi de tok konsekvensen av den betingelsesløse kapitulasjon som Arbeiderpartiets egen regjering hadde beordret! Og hva så med den mere håndgripelige landssviker Willy Brandt, som kjempet mot det tyske fedreland i en omfattende verdenskrig, enten det nå var med våpen i hånd, som det norske leksikon forteller, eller bare med råd og annen dåd, tross for at hans fedreland hverken hadde kapitulert eller på annen måte avsluttet eksistenskampen?

Noen forklaring på forskjell-

**Lenmannen i Grue
får påpakning**

Fordi han tok avstand fra Anker Rogstads mord på grensepolitikonstabelen

I Hamar Stiftstidende fikk for noen tid siden lensmannen i Grue, Nils Ulvevadet en kraftig påpakning av en navngitt innsender Magnus Brekne, fordi lensmannen ikke var så begeistret for allslags «patriotisme» under okkupasjonen. Men så forvirret kan altså folks rettsbegreper og moralbegreper bli, at en mann under fullt navn kan prestere noe slikt som Brekne. Er det da underlig at ungdommens begreper om moral og rett kan bli betenkelige og føre til stadig økende ungdomskriminalitet?

Lenmannen i Grue hadde i forbindelse med skapsprengersaken mot Anker Rogstad uttalt at «Rogstad begynte sin fantastiske «karriere» da han under krigen rømte til Sverige og drepte en NS-grensepolitikonstabel i Risberg i Elverum. Også dette mordet ble meget fullendt og kynisk utført.» Og lensmannen tilføyet at han kjente saken meget godt, idet han hadde gått sammen med den drepte grensepolitikonstabel på Hærens Flyveskole.

Vi skulle tro at det ikke er mange skikkelige folk som har noe å innvende til denne lensmannens karakteristikk av et ufyselig drap, iallfall ikke hvis en, som lensmannen tilsynelatende gjør, kjenner litt til hvorledes drapet foregikk. Anker Rogstad hadde i Norge utført en rekke vinningsforbrytelser uten noe slags «patriotisk» tilsnitt, og da jorden begynte å brenne under ham, ville han stikke av til det gjestfrie Sverige. Han ble imidlertid knepet. Under de foreliggende omstendigheter stod det naturligvis ikke om livet for ham. Ryggsekken med tyvegodsset stod på bakken ved siden av ham, og da han spurte og fikk tillatelse av grensepolitikonstabelen til å ta seg en sigarett, begynte han å rote etter sigaretter i sekken sin. Isteden trakk han plutselig

len mellom norsk og tysk landssvik har vi ennu ikke fått av norsk presse, som varmt slutter opp om Arbeiderpartiets forsvar av Willy Brandt. Men det kommer nok, om ikke før så når herrene har fått konsultert tryllekunstneren professor dr. Frede Castberg. Han leverer slike begrunnelser på bestilling.

Ellers burde vel både Willy Brandt og Arbeiderpartiet i Norge betenke disse Ibsens ord:

«Vær ikke ett idag, igår,
og noe annet om et år.
Det som du er, vær fullt og helt
og ikke stykkevis og delt.»

frem en pistol og plaffet sin elskverdige fangevokter ned uten videre.

Til dette har da den gode «patriot» og moralens vokter, Magnus Brekne blant annet dette å bemerke:

«Rogstad er ikke satt under tiltale for dette som De kaller mord. Da NS-mannen ble skutt hersket det krigstilstand mellom Norge og Tyskland. En NS-mann med pistol var da i alle nordmennes øyne en lovlig fiende i den situasjon Rogstad var i da han skjøt. Det var enten å skyte eller selv å bli skutt.»

Og den gode Magnus Brekne avslører også mere. Han sier det som selv de mest hardkokte sabotører skjuler i sine utallige bøker om bedriftene:

«Mange gode lovlydige nordmenn var under krigen borte i lignende forhold. De likviderte etter ordre, de skjøt når de kom i tvangssituasjoner, de sprengte og herjet i tyske stillinger. Men alt sammen var krigshandlinger, diktert av lover og regler som da var gjeldende. Hvis en av disse skulle komme opp i en kjedelig affære idag eller neste år, ville det da være rettferdig, lensmann, å blande inn disse krigshandlingene for å vise at gjerningsmannen er rå og brutal? Nei og atter nei.»

Vel, lensmannen har såvidt vi har kunnet følge med, ikke svart på dette forsvar for mord og drap. Han har formodentlig ment at svar var overflødig, for innlegget taler for seg selv. Men sant å si måtte det da ha vært av interesse å efterlyse de «lover og regler» som legaliserte slike gjerninger. Det kunne vel også vært grunn til å peke på at ifølge etterkrigsrettergangen, til og med mot regulære tyske soldater, ble det ikke godtatt som undskyldning at de handlet etter ordre. Så hvorfor folkerettsstidige norske partisaner skal kunne unnskylde seg med at de «likviderte etter ordre» vet alene Magnus Brekne. Men ellers var jo ikke Anker Rogstad partisan engang. Han var en ensom fribytter. Om den «krigstilstand» som hersket mellom Norge og Tyskland etter at Norge hadde kapitulert betingelsesløst og frasagt seg retten til å tre inn i krigen så lenge verdenskrigen varte, er det vel ikke nødvendig å si mere enn det allerede er sagt.

Men, naturligvis er det synd på lensmannen, for med den meningsterror som hersker i dette land, er det jo ikke en kjef som våger å ta ham i forsvar skjønt alle utenom de «innviedes» krets er enig med ham.

HUSK BLADPENGENE!

Konrad Sundlo:

I stormløp mot verdensherredømmet

Albert Henrik Mohn: Nærbilde av Sovjet

Militærparade i Moskva 1. mai 1960.

Forfatteren er ikke en hvilken som helst skribent, men en journalist som har besøkt store deler av vår jord, som søker sannheten og som har evnen til å fremstille sine inntrykk i et lett og fortrinlig språk.

Etter krigen har han streift viden om. Han har sett Vestens terror i Kenya og Rhodesia, hvor det gjelder å verne om privilegiene til et mindretall av hvite, og han har vært i Algerie: «I løpet av en halv time skal jeg påta meg å legge fram såpass mange overgrep fra den franske overkommandos side at generalen Salan og Massu blir hengt som krigsforbrytere, hvis statuttene fra Nürnbergprosessen skal følges».

Forfatteren omtaler den bunnløst korrupte Chiang-Kai sjek, den ditto ditto korrupte ex-president Syngman Rhee i

Korea og han sier: «Vesten er truet på grunn av vår egen og våre alliertes svakhet, ikke minst fordi vi ikke ville holde opprydding i eget hus».

Under krigen satt forfatteren i London og skrev om det som foregikk på den sovjet-russiske front. Og han trodde brennsikkert på én ting: Hver meter den røde hær gikk frem var et skritt fremover mot et fritt Norge.

Så fikk han etter krigen anledning til å besøke vennene i Sovjet, og det er dette denne boken handler om.

Da flyet landet på Vnukovo flyplass i Moskva, møtte to russere opp for å hjelpe ham. «Da jeg gikk inn på toalettet fulgte Markanov med. Her er jeg vant til å hjelpe meg selv, sa jeg, men han svarte ikke, bare vasket hendene langsomt og metodisk».

Så kjørte han med «vennene» inn i Moskva og kom forbi mange rønner, men også noen herskapsbus, omgitt av høye murer og porter.

«Hvem bor der?» spurte jeg og pekte mot de store villaene.

Intet svar.

Jeg gjentok spørsmålet, men da begynte de å snakke om andre ting. Men senere på dagen traff jeg en engelsk venn som kunne fortelle at de fine villaene tilhørte Krustsjov, Mikojan og fru Furtseva. Hver av villaene hadde 20 værelser, flere bad og WC og en svær stab av tjenere.

I Moskva besøkte forfatteren Kremml med dets mange severdigheter og bilte så opp til en vestlig ambassade hvor han håpet å kunne få en åpen

samtale om russiske forhold. Han ble derfor ganske paff da ambassadøren plutselig tok frem en blokk og blyant og skrev ned følgende som han rakte meg:

«Nevn under ingen omstendighet navn på russere som ikke sympatiserer med Sovjetregimet. Her er lytteapparater i veggen».

Forfatteren kom i forbindelse med en rekke jevne mennesker og kan av selvsyn konstatere at Sovjetrusseren bor og lever dyrt og dårlig, men lykkelig i troen på neste 7 års plan, som vil bringe paradiset. Han har også konstatert hva firti års propaganda kan utrette: Ingen tror på hans skildring av leveforholdene utenfor Sovjet. «At en arbeider kunne bygge seg eget hus i et kapitalistisk samfunn var stikk i strid med alt de hadde hørt i de siste tretti år, og de skottet på hverandre i smug og smilte hemmelighetsfullt som for å si: Vi er ikke så dumme at vi biter på den».

Med et par små snapshots fra livet, klargjør han for oss Sovjets holdning til kristendommen:

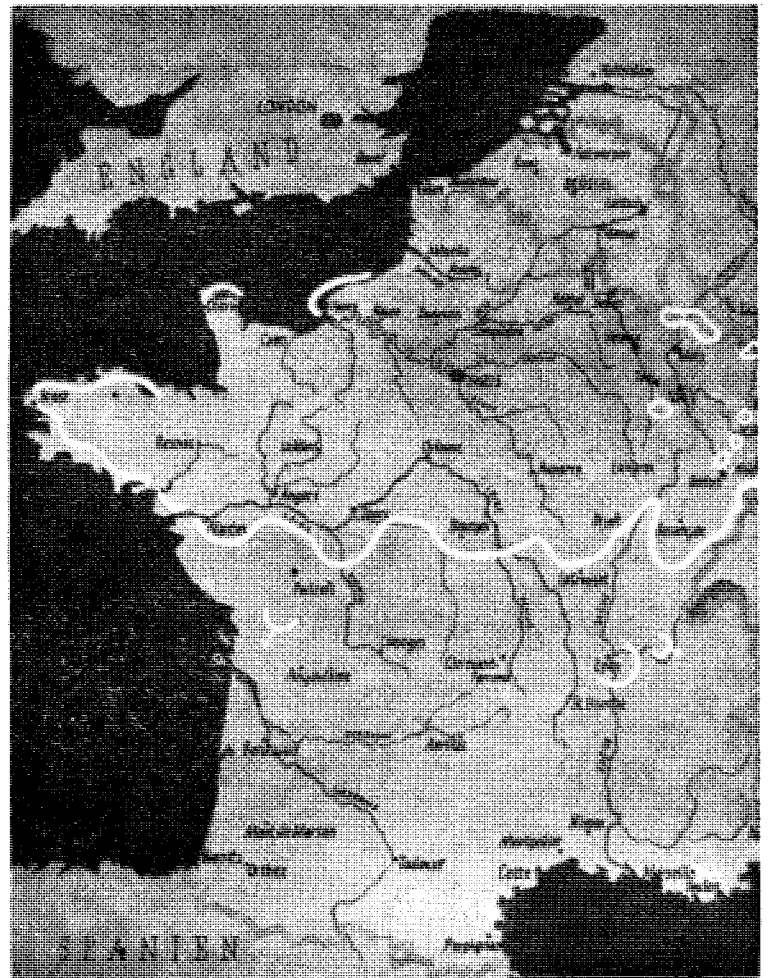
«Søndag vendte vi tilbake til St. Vladimir-katedralen. Tiggerne ved kirkedøren var et forsøk fra myndighetenes side på å vise at kirken er en rest av bursjoasi-samfunnet med dets forgylte kupler og fillete proletarer. Og propagandalederne håper at ungdom som føler seg fristet til å gå inn, skal se fillene og de uttærte ansiktene og tenke: «Slik blir du også hvis du tror på det presten sier».

I Kazan-katedralen i Leningrad er plasert en del av de torturedskaper som ble brukt under den spanske inkvisisjon, og barna som stod i halvørmet trykket seg sammen som små forskremte dyr, mens omviseren med brølen

Forts. s. 8

BAK KULISSENE:

Frankrikes sammenbrudd

Stillingen 22. juni 1940: Maginotlinjen er gjennombrutt på mange steder. I Elsass og Lothringen kapitulerer 500 000 mann. Ved Atlanterhavet er Normandie og Bretagne med krigshavnene Cherbourg og Brest tatt av tyskerne. Loire er passert på bred front fra munningen ved Nantes til Le Creusot. Hurtige tyske tropper har støtt frem helt forbi Lyon.

Slutten?

16. juni 1940. President Roosevelts svar er kommet — natten til 16. juni var det der. Neste formiddag innbød Reynaud ministrene til rådslagning. De kommer fulle av forventning — hvorledes er beskjeden fra Amerika? Ingen vet det, men i Reynauds dystre ansikt ser de at stillingen ikke er blitt bedre.

Herrerne har tatt plass, de venter spent på at Reynaud skal lese opp for dem Roosevelts budskap

— men da reiser marskalk Pétain seg. Han holder et stykke papir i hånden og leser langsomt opp av det — det er en erklæring om at han nedlegger sitt hverv som visepresident, og hvorfor han gjør det: «Den unngåelige løsning å be om våpenstillstand er stadig blitt utsatt. Jeg vil ikke ha noen del i denne forsinkelse som Frankrike må betale bittert for. For det annet: Frankrike kan bare reise seg igjen ved egne krefter, og bare hvis regjeringen gir eksemplet ved at den forblir blant franskmennene og deler ulykkene med dem.»

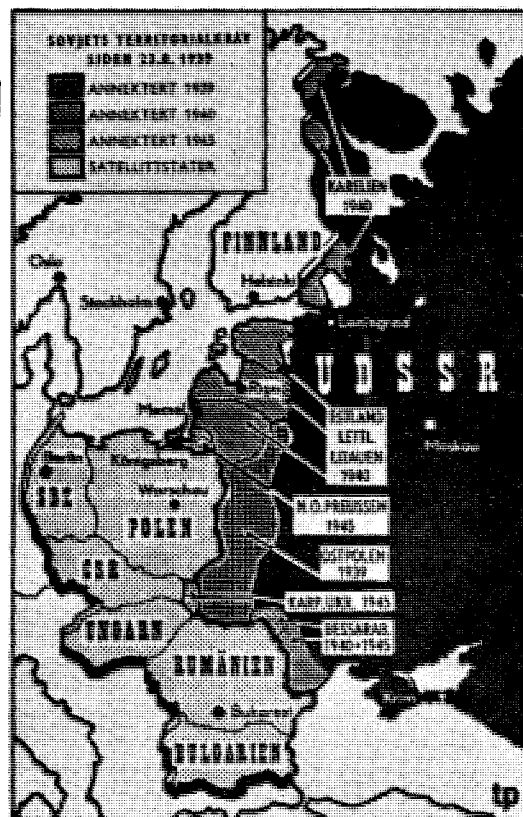
Marskalken leser sine veloverveide setninger opp rolig og fast, og inntrykket er sterkt, meget sterkt — ministrene merker hvorledes denne erklæring adskiller seg fra deres egne, som selv i forbindelse med statens sammenbrudd bare tar sitt utgangspunkt i egeninteressen.

«Før vi uttaler oss om den erklæring vi nettopp har hørt,» sier nå Paul Reynaud, «tør jeg kanskje gjøre president Roosevelts svar kjent.» Et øyeblikks taushet. Så leser han opp — men ikke skjærende og med betonet energi som ellers, men trett og tungt, — og ministrene hører at Frankrike ikke kan regne med umiddelbar hjelp fra De forente Stater.

Paul Reynaud slutter. Han er helt stum, som om han må samle kraft til sine neste setninger, og så kommer de langsomt: «Det påligger meg også å gi ministerrådet meddelelse om en underretning jeg idag tidlig fikk fra den britiske sendemann, Sir Ronald Campbell. Den britiske regjering har ikke bifalt den erklæring som Churchill

(Forts. side 8)

Sovjetrussiske landevinninger siden 1939.

Som de russiske soldater er også deres øverste sjef, marskalk Malinowski.

Ethnologisk introduksjon

En oversikt av Edward Langford i det britiske tidsskrift Northern World

IV.

Middelhavsrasen

Atlant-Middelhavsrasen.

Middelhavsrasen blir også av enkelte betegnet som Atlant-Middelhavsrasen på grunn av, at den i sin tid var vidt forgrenet langs den atlantiske kyst. Den er i sammenligning med den nordiske rase lavere, men allikevel elegant og slank og har i sin alminnelighet lignende trekk som denne. De 2 raser er tydelig beslektet fra forhistorisk tid, og selv om indre forskjelligheter som blodtype m.v. er mange, så er i den ytre forskjellen tydeligst i høyden, som for middelhavs-mennesket gjennomsnittlig bare er 1.60 m (5 fot og 5 tommer) og i fargen av hår, øyne og hud, som alle er mørke. Øynene er uten unntagelse brune, unntatt når et element av nordisk blod er blandet inn, håret er mørkebrunt eller svart, men fint og ofte krøllet og huden blekaktig.

Middelhavsrasen har likesom den nordiske lange ben i forhold til kroppen forøvrig, og hodet er langt og smalt med fremstående bakhode. Pannen

er i sin alminnelighet lavere og rundere og somme tider svakt buet på sidene. Nesen er også relativt kortere, haken og trekkene mindre fremtredende, noe som ofte gir et bløtt og behagelig inntrykk.

Også her har de kjøttfulle deler betydning for det alminnelige utseende. Leppene er fullere enn hos den nordiske rase, munnen til dels bredere og nesen mer kjøttfull. Blodet skinner allikevel sjelden gjennom huden, så røde kinner er helt usedvanlig.

Den dinariske rase

Mens Nord- og Syd-Europa karakteriseres respektive ved den nordiske rase og middelhavsrasen finner man ikke andre raseelementer så klart lokalisert. Det har sin årsak i den historiske sammensmelting og innvandringenes, invasjonenes og erobringenes historie. På Balkan og spredt vidt ut over andre områder kan der identifiseres en type som alminnelig kalles dinariske. Denne rase er høy, gjennomsnittlig 1,73 for mennenes vedkommende, og den gir et alminnelig inntrykk av kraftig slankhet. Men på andre områder er den ganske forskjellig fra den nordiske rase. Hodets form f. eks. er brachycefal, d.v.s. relativt bredere og kortere enn den nordiske og middelhavsrasen; i virkeligheten er det bare litt lenger enn bredden.

En av hovedgrunnene til dette er, at foruten å være bredere enn hos den nordiske rase, så er det dinariske hode skarpt avskåret i nakken slik at bakhodet ikke trer frem utover kraven, et trekk som aksentueres ved en vanligvis tykk nakke.

Tiltross for ansiktets bred-

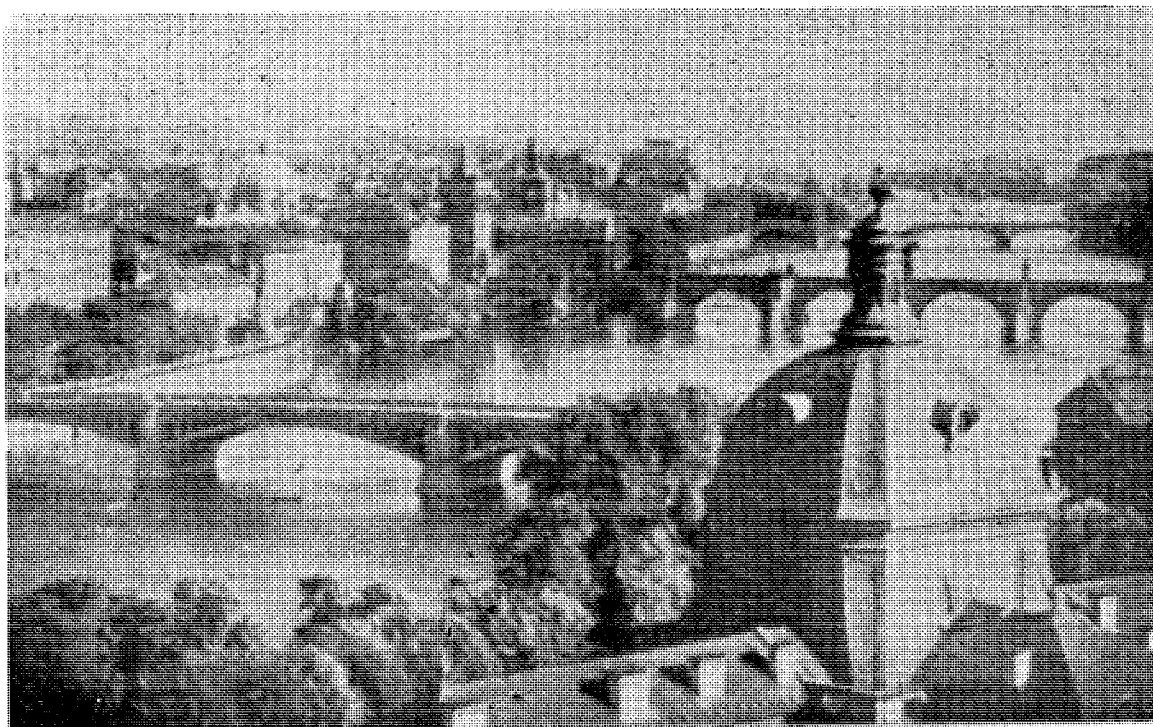
Amerikansk gullgraving i Tyskland

Gullvaskerna: «Gi dere ikke, Boys, den wunderschöne Rhein er sikkert en av Europas mest gullholdige elver!» (Simplizissimus)

President Hachas endelig i 1945

Rystende skildringer i Olga von Barényi's nye roman «Das tote Geleise.»

Fra det vakre Prag som druknet i blod i maidagene 1945.

Nå er den kommet den nye boken til Olga v. Barényi: «Das tote Geleise», og kan bestilles gjennom Folk og Lands Bøktjeneste.

Boken er en videre utdyping i romans form av «Prager Totentanz», som vakte slik oppsikt verden over med sine skildringer fra redseldagene i Prag i mai 1945, da tyskere og såkalte kollaboratører ble slaktet ned i hundretusener på den mest grufulle måte uten hensyn til alder og kjønn. Det var kommunistene som, i forståelse med Benes-folkene, satte det hele isving og hensikten var å overta makten i det lovløse samfunn som oppsto av kaoset, en plan som bare lykkedes alt for godt.

Fru v. Barényis roman er uhyre velskrevet og spennende, og gir dertil en anskuelsesundervisning, som mange kan trenge idag, i de rødes fremgangsmåter og metoder. Måtte bare Vesten ta lærdom og lytte til de advarende røster fra folk som vet beskjed.

Her hjemme vet man lite om den skjebne den gamle president Emil Hacha fikk i 1945. Det var som man vil huske han som måtte gå den tunge gang til

de fremkommer der allikevel en tilsynelatende lengde av ansiktet ved at nesen er lang, ofte høy og smal, men med bred panne. Skilleveggen i nesen er, sett fra siden meget synlig og nesen er også mer buet i formen enn hos den nordiske rase og samtidig kjøttfull i nedre del. Leppene, og særlig underleppen, er som regel tykkere og øyenlokkene også mer kjøttfulle, så de gjør inntrykket av å være «tunge». Store ører er også alminnelig.

Håret er fra mørkebrunt til svart og sjelden noe annet enn krøllet, fallende ned over en brunaktig hud. Øynene er fra brune til brunsvarte, kvinnene har ofte tendens til mørk «dun» på overleppen.

Hitler, da den tsjekoslovakiske stat brøt sammen fordi både slovakene og ukrainerne rev seg løs fra den tsjekkiske undertrykkelse etter at sudettyskerne var vendt tilbake til Tyskland. Dr. Hacha var så-

Benes spilte de rødes blodige spill.

visst ingen venn av Hitler eller av tyskerne. Han strittet imot utviklingen helt til det siste, og under den avgjørende samtale med Hitler fikk han et hjerteanfall av opphisselse. Tilslutt måtte han imidlertid gi etter for å redde hva redde kunne og akseptere protektoratet.

Om hans skjebne i 1945 forteller et kapittel i fru v. Barényis bok, «Der Tod des Präsidenten», som vi her bringer i oversettelse:

Den lille, gamle mann rallet. Hans ansikt, som tsjekkerne i sine illegale flyveblader karrerte som et apeansikt, er ikke lenger heslig og latterlig, det er det allerede fremmedartede ansikt til en døende. Alle andre senger i epidemiavdelingen i fengselssykehuset i Pankraz står tomme. Presidenten skal dø alene. Moskvaagenten Benes, som i emigrasjonen hadde utnevnt seg selv til president, hadde ingen medlidenhet med protektoratspresidenten dr. Emil Hacha. Den døende måtte

i fengsel, skjønt til og med en sovjetlege trakk på skuldrene og mente at man kunne la ham dø ifred hjemme.

Benes, initiativtageren til Kaschauer Retributionsdekretet, som erklærte tyske og ungarske borgere for fredløse i den tsjekoslovakiske republikk, er ennå ikke i Prag. Det finnes fremdeles altfor mange tsjekkere som kjenner sin skyld og de er ennå ikke døde eller i fengsel. Over hundretusen døde er det allerede i Prag, men de planmessig organiserte mord fortsetter. I Ostrau, i Brünn, i Olmütz, i Budweis, i Pilsen, i Reichenberg, i Troppau, i Aussig, i Eger, overalt. Det var én som visste meget, uhyre meget visste han om det man ikke bør vite, men han er allerede død. Men brevet som Benes skrev til ham før han reiste til London, det finnes fremdeles et eller annet sted, dette vitne om høyforræderiet mot den tsjekkiske nasjon. «Ikke for mitt land går jeg i emigrasjon, ikke for den håndfull tsjekkere vil

Forts. side 6

